ARXIU / JOAN CELIÀ

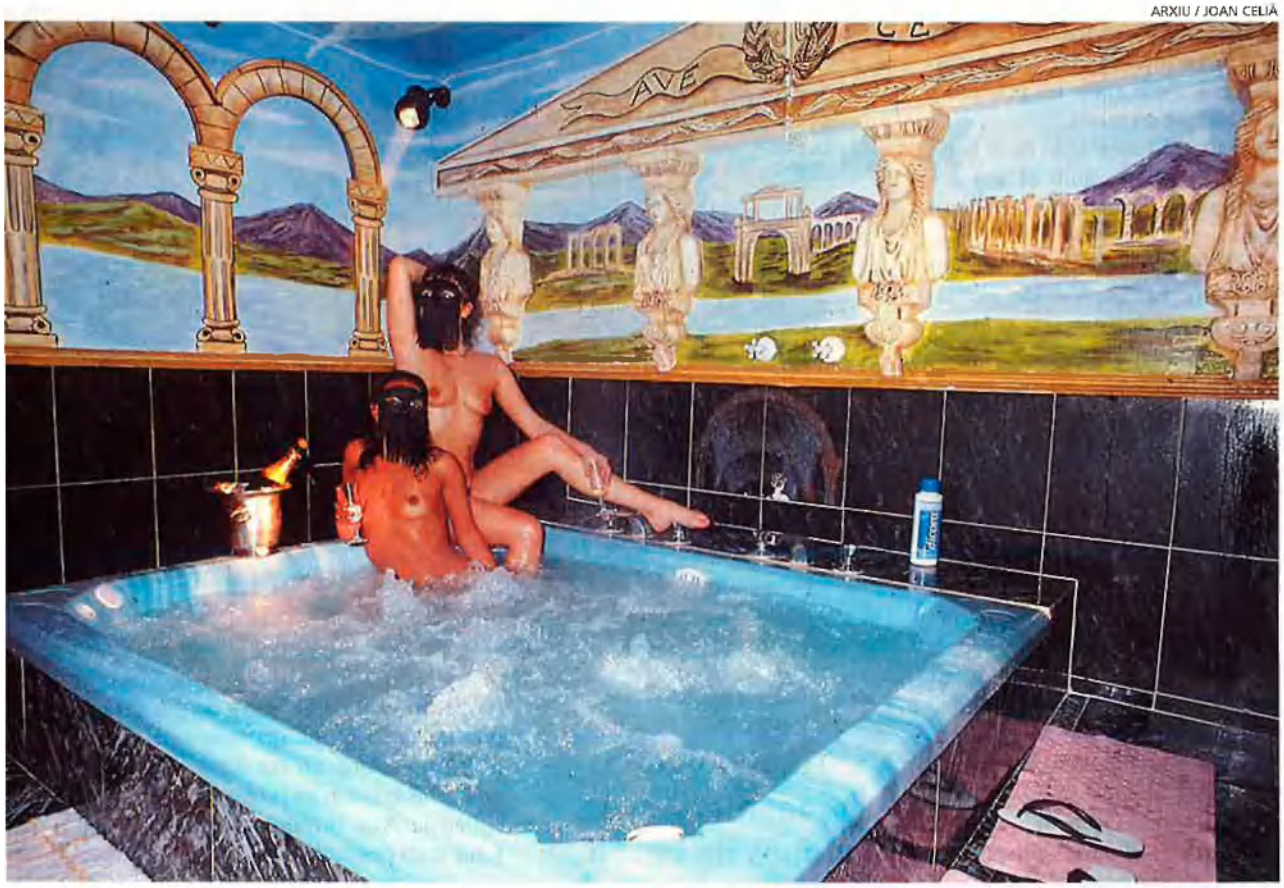

El Mustang
ch, obert a
ls dels vui-
nta, repre-
nta la nova
rta eròtica
se comple-
Té publici-
ben visible,
stà situada
na zona re-
idencial de
à-alt poder
adquisitiu.

Marginació crida marginació

La prostitució a Palma s'ha generalitzat per tota la ciutat en locals i pisos. La més marginal, que tradicionalment ocupava el barri xinès, se'n va cap a àrees modestes, fugint de la rehabilitació urbanística de l'antic xinès, avui en via de desaparició.

Tradicionalment la prostitució sempre havia tengut una geografia perfectament delimitada, a Palma: el barri xinès que correspon bàsicament a la barriada de sa Gerreria. Des dels anys cinquanta fins els setanta la zona va viure l'esplendor de la prostitució. No al carrer, sinó als locals. A finals dels seixanta i durant els setanta alguns locals havien adquirit gran fama: Kansas, Pasapoga, La Estrella... La vida del barri no es limitava a la prostitució. Existien alguns locals on s'hi feien espectacles musicals, però que no tenien relació directa amb la prostitució. Eren els cabarets, alguns dels quals esdevingueren lloc de trobada d'escriptors, pintors, intel·lectuals diversos... D'entre tots sobresortia per la seva fama Can Vallès, situat al carrer del Socors.

A mitjan anys setanta tot comença a canviar. Amb Franco viu ja apareixen a la premsa anuncis de massatges, oferts a cases o pisos fora de les zones habituals de la prostitució. A la mort del dictador el negoci del sexe es comença a estendre geogràficament d'una forma imparable. Apareixen els clubs de cambreres o barres americanes fora dels àmbits territorials habituals de la prostitució. Mentrestant, la degradació social i urbanística de l'antic xinès és creixent. Hi apareixen els clans de narcotrafi-

cants. Els antics locals de respectable prostitució i els cabarets tanquen. Les velles prostitutes àmpliament conegudes desapareixen i són substituïdes per joves majoritàriament de procedència forana i quasi sempre enganxades a la droga. El barri es converteix en zona perillosa. Els locals de sempre esdevenen caus miserables que es converteixen constantment en notícia de successos. La degradació del xinès provoca un desplaçament de la prostitució de local. Els clubs i barres americanes es fan més nombrosos per zones de l'Eixample, Gomila, s'Aigo Dolça, Passeig Marítim i d'altres. A El Terreno continuaren mantenint la fama alguns locals, com el Winston, un dels clàssics que recentment –fa uns tres anys– ha estat adquirit per una gran empresa alemanya de sexe. En el anys vuitanta es generalitza la prostitució de casa, com es pot comprovar fent una ullada als anuncis per paraules de contactes i massatges de la premsa. En aquesta dècada l'antiga discreció ineherent a aquest negoci deixa pas a la publicitat més descarada. L'exemple més clar és el ja mític Mustang Ranch, motiu d'atenció informativa no solament dels mitjans locals, sinó també de tot el continent. I no és només a Palma. A la part forana de Mallorca, a molts pobles, també s'han instal·lats locals de sexe sense gaire discreció. Fins i tot –i a pesar de les petites distàncies respecte a Mallorca– s'han obert alguns clubs de carretera al millor estil nord-americà o del continent.

Aquesta diguem-ne diversificació geogràfica –sumada a la degradació de la zona– va fer que al barri xinès solament hi continuï el tipus de prostitució més degradat. La Porta de Sant Antoni –un carrer de menys d'un centenar de metres a l'entrada del barri– es convertí en el mostrador on s'oferien –i s'ofereixen encara– les dones i transsexuals de més baixa condició. Segons diversos estudis dels serveis d'atenció social, els individus que ofereixen els seus serveis en aquesta zona estan infectats de la sida en percentatges propers al cent per cent. Quasi ni cal dir que, també, gairebé tots són drogoaddictes.

ARXIU / JO

Imatge de barriada c Gerreria d Palma. És zona on h havia l'an menat ba xinès.

La droga i la delinqüència han enfonsat el vell barri xinès que va acollir la prostitució més marginal.

La màxima degradació d'aquesta zona, justament, ha estat objecte d'atenció política constant. S'han estudiat plans de rehabilitació integral des dels inicis dels anys vuitanta. Durant la dècada dels noranta es començaren a posar en marxa. Però no va ser fins fa quatre anys que la zona s'ha convertit en objecte del desig immobiliari. Com és prou conegut la pressió compradora dels residents alemanys d'alt poder adquisitiu es dirigeix en bona part cap el centre històric de Palma. Era qüestió de temps que l'antic barri xinès entràs també en aquesta dinàmica. Actualment s'hi està portant un pla de xoc de rehabilitació integral que està canviat completament la barriada: s'esbuquen edificis i se'n construeixen de nous, s'obren places públiques i aparcaments, l'edifici dels nous jutjats ja està a punt de ser acabat... A pesar dels plans socials per assegurar l'habitatge a les velles prostitutes –es calcula que hi ha unes 115 persones relacionades antigament amb aquest negoci, que ara no tenen més que els recursos mínims per sobreviure–, l'èxode de la prostitució més marginal és un fet. Amb l'antic barri xinès pràcticament desaparegut –és simptomàtic que en el parlar quotidià ja tothom s'hi refereixi pel nom l'oficial de sa Gerreria– aquest tipus de prostitució ha cercat nous escenaris: les barriades de Palma conegudes com Son Gotleu, Polígon de Llevant i la Soledat. Les dues primeres van ser construïdes en els anys seixanta i responen al que se'n deia "barriades obreres", i la tercera és una zona de fàbriques de finals del XIX i principis del XX amb cases per als obrers i que ara acull població de poc poder adquisitiu o marginal. Aquestes zones, que ja patien greus problemes socials, són les que reben ara la prostitució més degradada que fuig del ja inexistent xinès. Marginació crida marginació.

Miquel Payeras